

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/102/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122014169
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2122014169.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci obžalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D., adresa na doručovanie E. XXX, pre zločin nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c), písmeno d) Trestného zákona účinného do 30.4.2022, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 4.5.2023, sp. zn. 5T/43/2022, na verejnom zasadnutí konanom dňa 7.12.2023 v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 odsek 1 písmeno d), odsek 2 Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku sa obžalovaná

A. B. F. G. G. H. I. F. J. H. , nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D., adresa na doručovanie písomností E. XXX,

odsudzuje:

Podľa § 172 odsek 1 Trestného zákona účinného do 30.4.2022 s poukazom na § 36 písmeno l) Trestného zákona, § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona a s použitím § 39 odsek 2 písmeno d), odsek 4 Trestného zákona per analogiam na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona ju súd na výkon trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) zo dňa 4.5.2023, sp. zn. 5T/43/2022 bola obžalovaná A. B. (ďalej len „obžalovaná“) uznaná za vinnú zo zločinu nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c), písmeno d) Trestného zákona účinného do 30.4.2022, na tom skutkovom základe, že si na presne nezistenom mieste v obci C., v presne nezistenom čase a od presne nezistenej osoby neoprávnene zakúpila a následne až do 21.10 hod. dňa 01.02.2022 v katastrálnom území obce I., na križovatke cesty druhej triedy č. 513 medzi obcami I. a E., v interiéri osobného motorového vozidla značky Škoda Octavia, ev. č. K. v priestore pri radiacej páke a pri sebe v pravom vrecku koženkovvej bundy, neoprávnene prechovávala

- 1 ks plastové vrečko s tlakovým uzáverom v ktorom sa nachádzal metamfetamín s prímiesou metylsulfonylmetánu s hmotnosťou 2096mg s priemernou koncentráciou účinnej látky 56,3% hmotnostného, obsahujúce 1180mg absolútneho metamfetamínu,
- 1 ks zatavená, zrezaná plastová striekačka s modrým piestikom v ktorej sa nachádzali zvyšky kryštallického materiálu s hmotnosťou 4mg a v ktorých bola zistená prítomnosť metamfetamínu a metylsulfonylmetánu,
- 1 ks plastové vrečko s tlakovým uzáverom v ktorom sa nachádzal metamfetamín s prímiesou metylsulfonylmetánu s hmotnosťou 2983mg s priemernou koncentráciou účinnej látky 53,5% hmotnostného, obsahujúce 1596mg absolútneho metamfetamínu,
- 1 ks plastové vrečko s tlakovým uzáverom v ktorom sa nachádzal metamfetamín s prímiesou metylsulfonylmetánu s hmotnosťou 90mg s priemernou koncentráciou účinnej látky 41,0% hmotnostného, obsahujúce 37mg absolútneho metamfetamínu,

s tým, že hodnota pervitínu s hmotnosťou 5173mg, predstavujúceho najmenej 51 obvyklých jednorazových dávok drogy, na čiernom trhu v mieste a čase spáchania skutku predstavuje sumu najmenej 284,50,- Eur, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok.
(ďalej len „napadnutý rozsudok“)

Za to obžalovanej okresný súd uložil podľa § 172 odsek 1 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku s poukazom na § 36 písmeno l), § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 roky. Podľa § 49 odsek 1 písmeno a) a § 51 odsek 1 Trestného zákona jej bol výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložený a zároveň jej bol uložený probačný dohľad na jej správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 odsek 2 Trestného zákona obžalovanej bola určená skúšobná doba na 5 rokov. Podľa § 51 odsek 3 písmeno b), písmeno e) Trestného zákona boli obžalovanej uložené obmedzenia spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a v zákaze účasti na hazardných hrách, hrania na hracích automatoch a uzatvárania stávok.

Obžalovaná na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení v zmysle § 257 Trestného poriadku urobila vyhlásenie, že je vinná zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, ktoré vyhlásenie okresný súd prijal a vykonal dokazovanie len k výroku o treste.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynulo, že okresný súd pri ukladaní trestu vychádzal zo zásad pre ukládanie trestu podľa § 34 Trestného zákona a prihliadol na závažnosť spáchaného trestného činu, ktorá je určená trestnou sadzbou ustanovenou pri jednotlivých skutkových podstatách trestných činov, pričom pre daný trestný čin bola trestná sadzba trestu odňatia slobody 3 roky až 10 rokov. Okresný súd u obžalovanej zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno l) Trestného zákona, pretože sa k trestnej činnosti priznala a úprimne ju oľutovala a na hlavnom pojednávaní učinila vyhlásenie o svojej vine, ktoré súd prijal. Príťažujúca okolnosť zistená nebola. Súd teda pri prevahe poľahčujúcich okolností upravil hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby tak, že túto znížil o jednu tretinu a ukladal obžalovanej trest odňatia slobody v rámci upravenej trestnej sadzby od 3 rokov do 7 rokov a 8 mesiacov.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovanej, jej zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jej nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a príťažujúce okolnosti vychádzal okresný súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Vychádzajúc teda z účelu trestu rešpektujúc požiadavku individuálnej a generálnej prevencie, ako aj zásad pre ukládanie trestu v zmysle § 34 odsek 4 Trestného zákona, tiež požiadavky na spravodlivé potrestanie páchatel'a, dospel okresný súd k záveru, že na dosiahnutie účelu trestu a to najmä na dosiahnutie nápravy obžalovanej a jej uvedomenie si závažnosti a celospoločensky negatívnych dôsledkov svojho konania je na ňu potrebné pôsobiť trestom odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 3 rokov, s odkladom na skúšobnú dobu 5 rokov.

S poukazom na požiadavku primeranosti trestu a jeho individualizácie nepovažoval okresný súd za potrebné pôsobiť na obžalovanú nepodmienečným trestom odňatia slobody, hoci bola v minulosti obžalovaná už odsúdená za drogy, naposledy rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 1T/87/2013 zo dňa 29.1.2014 za zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona, ktorý spáchala v období od apríla 2012 do 9.5.2013 na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s

odkladom na skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 5 rokov, vo vzťahu k tomuto odsúdeniu sa na ňu hľadí, ako keby nebola odsúdená. Okresný súd zohľadnil, že obžalovaná prijala kajúcný postoj k súdnej trestnej činnosti, svoje konanie oľutovala, je riadne zamestnaná, snaží sa obnoviť vzťah so svojimi maloletými deťmi, vo veku 5 rokov a 8 rokov, získať ich späť do osobnej starostlivosti a v neposlednom rade od spáchania trestného činu, za ktorý bola odsúdená naposledy vo veci horeuvedenej do dňa spáchania trestného činu tu prejednávaneho, uplynulo takmer 9 rokov. Okresný súd mal za to, že optimálna miera trestnej represie si vyžaduje, aby trest nebol ani príliš mierny a ani nedôvodne prísny. Trest predstavuje ujmu na právach odsúdeného a preto, aby išlo skutočne o trest musí odsúdený túto ujmu reálne pociťovať. Na druhú stranu neprimerane prísny trest bez zreteľa na individuálnu prevenciu nepôsobí výchovne, ale demoralizujúco. Cieľom trestného konania má byť dosiahnutie toho, aby obžalovaný zaujal k spáchaniu trestnej činnosti sebakritický postoj, čo sa v danej veci aj stalo a potrestanie obžalovanej nepodmienečným trestom odňatia slobody okresný súd, s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, postoj a život obžalovanej, pokladá za demoralizujúce. Podľa názoru okresného súdu účelu trestu sa míňa, ak by pri ukladaní trestu súd nezohľadnil započatú cestu rehabilitácie obžalovanej, jej postoj k prejednávanej trestnej činnosti, dopad trestu na jej rodinných príslušníkov a v neposlednom rade aj závažnosť spáchaného trestného činu, a uložil by tejto nepodmienečný trest odňatia slobody vychádzajúc len zo zistenia, že táto bola už v minulosti za drogy odsúdená, pričom i v tejto súvislosti treba opakovane zdôrazniť, že naposledy bola odsúdená za drogovú trestnú činnosť, ktorej sa dopustila pred takmer 9 rokmi pred spáchaním trestného činu v danej veci. Okresný súd obžalovanej určil maximálnu skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov, ktorá je dostatočná na to, aby bolo u obžalovanej zistené, či bude viesť riadny život alebo sa opätovne dopustí úmyselnej trestnej činnosti. Zároveň bol obžalovanej určený aj probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe, ktorého súčasťou je uloženie obmedzenia spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a účasti na hazardných hrách, hrania hracích automatov a uzatvárania stávk.

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní, prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len „prokurátor“) podal odvolanie do výroku o treste a obžalovaná sa vzdala práva na podanie odvolania aj za oprávnené osoby.

Prokurátor odôvodnil podané odvolanie písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 4.7.2023, kde namietal, že okresný súd v napadnutom rozsudku pri úvahách o treste dal nedôvodne do popredia zásadu personality a nesprávne vyhodnotil zásadu individualizácie trestu. Osobu páchatel'a treba hodnotiť vo všetkých súvislostiach, pričom nemožno opomenúť možnosť jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a vychádza z prognózy budúceho vývoja správania sa páchatel'a na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Z hľadiska posúdenia možnosti nápravy páchatel'a má veľký význam celkový spôsob jeho života a jeho správanie pred spáchaním trestného činu. V prípade obžalovanej ide o špeciálnu recidivistku vo vzťahu k drogovej trestnej činnosti, hoci má predchádzajúce odsúdenia zahľadené, avšak aj tieto odsúdenia dávajú obraz o obžalovanej a jej sklonoch páchať trestnú činnosť. Prvé odsúdenia mala obžalovaná za prečin podľa § 171 odsek 2 Trestného zákona, za ktorý jej bol uložený podmienený trest odňatia slobody. Druhé odsúdenie mala za zločin podľa § 172 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona, v čom treba badať gradujúcu tendenciu, pričom opätovne na ňu bolo pôsobené podmieneným trestom odňatia slobody. Je nepochybné, že predchádzajúce podmienené tresty nenaplnili účel sledovaný Trestným zákonom. V prípade konania obžalovanej nešlo o jednorazovú záležitosť, ale táto mala dva krát týždenne v priebehu pol roka zabezpečovať drogu pre inú osobu za finančnú odmenu. Napriek predchádzajúcim odsúdeniam obžalovaná pôsobila ako článok v distribučnom drogovom reťazci. Okresný súd nesprávne vyhodnotil osobné pomery a možnosti reintegrácie obžalovanej, keďže táto sa trestnej činnosti dopúšťala napriek tomu, že mala dve deti, 8-ročného syna a 5-ročnú dcéru, avšak tieto sú zverené v starostlivosti inej osoby, preto argument súdu, že snaha obžalovanej o obnovenie vzťahu s deťmi bude pre ňu motiváciou na vedenie riadneho života neobstojí. Obžalovaná uviedla, že žije s priateľom L. J., ktorý už bol 6 krát súdne trestaný a v danej trestnej veci bol zadržaný spolu s obžalovanou. Uložený trest absolútne neplní funkciu generálnej prevencie, keďže obžalovaná je špeciálna recidivistka v drogovej trestnej činnosti spočívajúcej v dľerstve. Prevýchovu obžalovanej a ochranu spoločnosti možno podľa prokurátora dosiahnuť len uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody. Prokurátor navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a obžalovanej uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovaná sa k podanému odvolaniu prokurátora písomne vyjadrila prostredníctvom obhajcu podaním doručeným súdu dňa 27.7.2023, kde uviedla, že uložený podmienený trest považuje za zákonný, rešpektujúci všetky zásady na ukládanie trestu, aj požiadavky individuálnej a generálnej prevencie. Uložený trest nebude postihovať maloleté deti obžalovanej, nepretrhne citové väzby v dôsledku niekoľkoročnej absencie pravidelného osobného kontaktu obžalovanej s deťmi, ktoré pravidelne navštevuje, aj keď nezabezpečuje ich osobnú starostlivosť. Nepodmienený trest by prerušil aj už počatý proces resocializácie obžalovanej, ktorá sa zamestnala a snaží sa deti dostať do svojej osobnej starostlivosti. Obžalovaná sa aj pri predchádzajúcom podmienenom treste osvedčila. Obžalovaná navrhla odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) vo veci vykonal verejné zasadnutie, na ktorom dokazovanie nedoplňal, nakoľko žiadne návrhy v tomto smere neboli. Prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla odvolaniu vyhovieť v zmysle jeho písomného odôvodnenia, obhajca obžalovanej poukázal na to, že od spáchania skutku uplynuli 2 roky, obžalovaná pracuje, nedopúšťa sa trestnej činnosti, pričom trest by nemal postihovať jej rodinných príslušníkov, a navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť. Obžalovaná oľutovala svoje konanie, uviedla, že pracuje a snaží sa byť čo najviac s deťmi.

Podľa § 315 Trestného poriadku, o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 odsek 1 Trestného poriadku, odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 odsek 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 odsek 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1.

Podľa § 321 odsek 1 Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 odsek 2 Trestného poriadku, ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 odsek 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané

v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd ako súd odvolací, postupom uvedeným v ustanovení § 317 odsek 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala procesná strana na to oprávnená - prokurátor, a to proti výroku o treste, proti ktorému odvolanie podať mohla, pričom tak urobila v lehote ustanovenej v zákone.

Senát krajského súdu preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým prokurátor podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Okresný súd pochybil, keď obžalovanej ukladal podmiennečne odložený trest odňatia slobody so skúšobnou dobou s probačným dohľadom, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky s ohľadom na osobu obžalovanej, najmä s prihliadnutím na jej doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, kedy nebolo možné mať dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovanej výkon trestu odňatia slobodu nebude nevyhnutný.

Obžalovaná bola za drogovú trestnú činnosť odsúdená v roku 2006, kedy jej bol uložený 7 mesačný trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu 2 roky, ktorá jej plynula do 8.7.2008 a v ktorej sa osvedčila, a v roku 2014, kedy jej bol uložený 3 ročný trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu 5 rokov so zákazom požívania omamných látok do 29.1.2019 a v ktorej sa taktiež osvedčila, pričom skutok v danej veci spáchala dňa 1.2.2022. Prvé odsúdenie má obžalovaná podľa § 171 odsek 2 Trestného zákona, druhé podľa § 172 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona a aktuálne je stíhaná podľa § 172 odsek 1 písmeno c), d) Trestného zákona, teda treba prisvedčiť argumentu prokurátora, že u obžalovanej badať gradáciu v závažnosti páchanej drogovej trestnej činnosti, pričom ani predchádzajúce podmiennečné odsúdenia ju neodradili od spáchania skutku v danej trestnej veci, kde kúpila a prechovávala 5173 mg metamfetamínu, čo predstavuje najmenej 51 dávok, ktoré nemožno považovať za množstvo určené len pre vlastnú potrebu. Obžalovanú od spáchania skutku neodradili ani predchádzajúce podmiennečné odsúdenia ani skutočnosť, že od posledného odsúdenia sa jej narodili dve deti, pričom tieto nie sú v starostlivosti obžalovanej, teda obžalovaná mala venovať viac času a úsilia k tomu, aby sa mohla osobne venovať svojim maloletým deťom a nie nákupu a prechovávaniu metamfetamínu. K argumentu prokurátora, že v danej trestnej veci obžalovaná pôsobila ako článok reťazca v dílovaní drog, krajský súd uvádza, že táto okolnosť z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní nevyplývala, keďže prokurátor nenavrhol k rozhodovaniu o treste vypočítať obžalovanú, či prečítať jej výpoveď z prípravného konania, kde tieto skutočnosti obžalovaná uvádzala, pričom priamo z opisu skutku však nevyplývajú. Aj bez preukázania týchto skutočností však bolo potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že obžalovaná kúpila a prechovávala väčšie množstvo metamfetamínu, ktorý evidentne nemal slúžiť len pre jej osobnú potrebu.

V danej trestnej veci bolo potrebné prihliadnuť aj na to, že obžalovaná sa opätovne po uplynutí troch rokov od skončenia skúšobnej doby posledného odsúdenia, dopustila rovnakého trestného činu, čo jednoznačne svedčí o tom, že predchádzajúce dva tresty odňatia slobody s podmiennečným odkladom ich výkonu nemali výchovný účinok na obžalovanú k tomu, aby viedla riadny život nespojený s drogovou trestnou činnosťou. Možnosť nápravy obžalovanej opätovným, v poradí už tretím podmiennečným trestom odňatia slobody za rovnaký trestný čin s gradujúcou tendenciou jeho závažnosti, je prakticky vylúčená, a to aj z dôvodu, že posledným odsúdením bol obžalovanej uložený najprísnejšie možný podmiennečný trest odňatia slobody, a to v trvaní 3 rokoch s podmiennečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 5 rokov s probačným dohľadom.

Okolnosti, že obžalovanej sa od posledného odsúdenia narodili dve deti, že nechce s nimi stratiť citové väzby, aj keď im nezabezpečuje osobnú starostlivosť, ale snaží sa ich dostať do osobnej starostlivosti a pracuje, mali byť tými skutočnosťami, ktoré mali obžalovanú odradiť od páchania ďalšej drogovej trestnej činnosti, a nie argumentom pre uloženie mierneho trestu.

Účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom trestného činu (ochranná funkcia trestu), zabrániť mu v páchaní ďalšej trestnej činnosti (represívna zložka trestu), vytvoriť mu podmienky na výchovu k tomu, aby viedol riadny život (individuálna prevencia), odradiť ostatných od páchania trestných činov (generálna prevencia) a vyjadriť morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Ochranná funkcia trestu spočíva predovšetkým v oprávnených záujmoch jednotlivca a spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov, aby občania mohli v spoločnosti bezpečne žiť a aby spoločnosť mohla riadne

fungovať. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva spočíva predovšetkým v tom, aby trestné činy neboli páchané vôbec, alebo aby boli páchané v čo najnižšej miere.

Zabrániť páchatelovi v páchaní ďalšej trestnej činnosti možno buď priamo fyzickým znemožnením určitého konania, alebo vytvorením výrazných zábran, ktoré konanie páchatelovi sťažujú. Zmyslom je zabrániť páchatelovi aspoň na určitý čas v páchaní trestnej činnosti. Postoj páchatela k trestnej činnosti sa môže zmeniť tým, že trest páchatela zastraší a ukáže mu, že páchať trestné činy sa nevypláca.

Vytvorenie podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život je dôležitou, a zároveň veľmi náročnou a problematickou zložkou účelu trestu. Na zabezpečenie výchovných cieľov možno použiť rôzne prostriedky. Môžu to byť jednak metódy pozitívne, ktorými sa priamo sleduje výchovný cieľ (napr. podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody, podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom), alebo môže ísť o výchovnú činnosť s odsúdenými vo výkone trestu odňatia slobody. Výchova páchatela k tomu, aby viedol riadny život, predstavuje pomerne náročný, v praxi nie vždy realizovateľný účel trestu.

Generálna prevencia má zabezpečiť odradenie ostatných potencionálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale aj ostatných členov spoločnosti, v ktorých utvrdzuje pocit právnej istoty a spravodlivosti. Generálna prevencia sa v teórii trestného práva ešte člení na pozitívnu (posilňovanie právneho povedomia) a negatívnu (zastrašenie alebo odradenie ostatných od páchania trestných činov). Generálna prevencia sa uskutočňuje prostredníctvom individuálnej prevencie. Pokiaľ sa páchatelovi uložením spravodlivého trestu zabráni v ďalšom páchaní trestnej činnosti, táto skutočnosť má významný vplyv na ostatných členov spoločnosti, lebo nerozhodných členov spoločnosti upozorní na neodvratnosť trestu alebo aspoň na jeho pravdepodobnosť a ostatných upozorní na nebezpečnosť páchania trestných činov. Tresty sú pre spoločnosť nevyhnutné, lebo predstavujú najúčinnější prostriedok zastrašenia a odradenia od páchania trestnej činnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie za ktoré bol uložený trest je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestných činov a posilňuje pocit právnej istoty a princípy právneho štátu.

Z hľadiska účelu trestu uvedeného v § 34 odsek 1 Trestného zákona, individuálna a generálna prevencia tvoria jednotu a musia sa navzájom dopĺňať a podmieňovať. Jednotlivé parciálne ciele sa vo výroku o druhu a výmere trestu musia prelínať a dopĺňať tak, aby sa generálna prevencia dosiahla prostredníctvom individuálnej prevencie. Pôsobenie generálnej a špeciálnej prevencie je potrebné vidieť aj v ich časovom pôsobení, kým generálna prevencia sa popri ochrane spoločnosti a jednotlivcov pred zločinnosťou zameriava aj na predchádzanie recidívy, špeciálna prevencia nastupuje až po spáchaní trestného činu. Hľadiská uvedené v ustanovení o účele trestu tvoria jednotu, to znamená, že sa musia vzájomne dopĺňať a podmieňovať. Preto záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatelov trestných činov a s výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Je zásadne vylúčené, aby súd otázku možnosti nápravy páchatela riešil len z hľadiska jeho osoby, alebo vôbec len z hľadiska niektorej skutočnosti, svedčiacej v jeho prospech, a ostatné hľadiská uvedené v ustanovení o účele trestu nebral do úvahy, prípadne ich význam zámerne znižoval. Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatelov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Otázku nápravy páchatela nemožno riešiť iba s prihliadnutím na jeho osobu a vždy je potrebné, aby sa brala do úvahy spoločenská situácia a ostatné hľadiská. V prípade, ak by došlo k disproporcii medzi jednotlivými druhmi prevencie, viedlo by to najskôr k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, kde by spravodlivosť trestu neuznával ani páchatel ani spoločnosť. Účinnosť generálnej a individuálnej prevencie posilňuje idea neodvratnosti trestu. Preventívny účinok trestu netkvie len v jeho prítomnosti. V záujme účinnej prevencie treba dosiahnuť čo najvyšší stupeň pravdepodobnosti, že trestný čin bude v krátkom čase po spáchaní odhalený, jeho páchatel zistený a spravodlivo potrestaný.

V treste je obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatela a jeho činu, a to tak právne ako aj etické. Vyslovením viny a uložením trestu spoločnosť vyjadruje zavrhnutiehodnosť trestného činu, teda že páchatel vykonal niečo protispoločenské a nemorálne.

Vzhľadom k tomu, že okresný súd napadnutým rozsudkom porušil ustanovenie Trestného zákona ohľadom splnenia podmienok pre podmienené odloženie uloženého trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu s probačným dohľadom podľa § 49 odsek 1 písmeno a), § 51 odsek 1 Trestného zákona, bolo potrebné výroky o treste zmeniť.

Z vykonaného dokazovania mal aj krajský súd za preukázané, že u obžalovanej existovala poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písmeno l) Trestného zákona, keďže sa priznala k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutovala, pričom priťažujúca okolnosť nebola zistená žiadna, nakoľko predchádzajúce odsúdenia má obžalovaná zahľadené. U obžalovanej nešlo o ojedinelý exces v jej správaní, nakoľko už bola za rovnaký trestný čin dva krát trestom odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu postihnutá a tieto tresty nemali na obžalovanú výchovný efekt, ktorý by ju viedol k tomu, aby sa rovnakej trestnej činnosti už nedopustila. Nápravu obžalovanej opätovným uložením trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu aj keď s probačným dohľadom a uložením dvoch povinností nemožno očakávať, preto bolo dôvodné ukladať obžalovanej trest odňatia slobody, ktorého výkon nebol s ohľadom na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovanej možné podmiennečne odložiť. Ani dlhšia doba, ktorá uplynula od posledného odsúdenia, neumožňovala predpokladať, že na ochranu spoločnosti a na nápravu obžalovanej nebude výkon trestu odňatia slobody nevyhnutý, nakoľko bolo potrebné prihliadnuť jednak na skutočnosť, že od skončenia skúšobnej doby posledného odsúdenia do spáchania skutku v danej veci uplynuli len tri roky a aj to, že drogová trestná činnosť sa ťažšie odhaľuje a preukazuje.

Krajský súd mal jednoznačne za to, že na ochranu spoločnosti pred obžalovanou, ktorá je špeciálnou recidivistkou k drogovej trestnej činnosti, pričom predchádzajúce dve podmienené odsúdenia ju nijako neodradili od opätovného spáchania tohto trestného činu, a to ešte závažnejšieho charakteru ako v predchádzajúcich prípadoch, bolo potrebné obžalovanej ukladať nepodmienený trest odňatia slobody. Keďže uložený trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred obžalovanou tým, že jej zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jej výchovu k tomu, aby viedla riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, má krajský súd v danom prípade za to, že na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovanej je možné obžalovanej uložiť za použitia ustanovenia § 39 odsek 2, písmeno d) Trestného zákona per analogiam trest za rovnakých podmienok ako v konaní o dohode o vine a treste prihliadnuc na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016 (R 44/2017). Vzhľadom k tomu, že okresný súd prijal vyhlásenie obžalovanej o vine mal krajský súd možnosť pristúpiť na báze analógie k mimoriadnemu zníženiu trestu za rovnakých podmienok, ako pri schválení dohody o vine a treste, čo krajský súd v danom prípade aj učinil, zohľadniac okolnosti skutku a osobu obžalovanej a najmä možnosť jej nápravy. Dolná hranica trestnej sadzby tak mohla byť s poukazom na § 39 odsek 4 Trestného zákona znížená o jednu tretinu, teda z 3 rokov na 2 roky.

Obžalovanej súd uložil trest vo výmere 2 roky zohľadniac skutočnosti, pre ktoré bolo možné ukladať trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby a to, že obžalovaná doposiaľ nebola vo výkone trestu odňatia slobody, má dve maloleté deti a sama je závislá od metamfetamínu, pričom tento si zabezpečovala aj pre vlastnú potrebu.

Obžalovanú, ktorá doteraz nebola vo výkone trestu odňatia slobody, krajský súd zradil pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Z vyššie uvedených dôvodov bolo preto rozhodnuté spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku krajského súdu.

Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.